

Abstrakt

Tato disertační práce zkoumá dopad Kohezní politiky Evropské unie (EU) a jejích strukturálních a investičních fondů na transnacionalizaci a následnou transformaci státu ve střední a východní Evropě (SVE). Kohezní politika je obecně známá jako redistribuční rámec, jehož prostřednictvím dochází k transferu rozvojové pomoci ze západoevropského jádra do méně rozvinuté periferie jižní Evropy a SVE pomocí rozpočtu EU. Tato dizertace zkoumá dopad této redistribuce mezi jádrem a periferiemi Evropy z kritické perspektivy oboru srovnávacího kapitalismu. Konkrétněji se zaměřuje na takzvané visegrádské státy – Česko, Maďarsko, Polsko a Slovensko – a jejich závislé tržní ekonomiky v období od východního rozšíření EU v roce 2004 až do poloviny 10. let 21. století. První příspěvkem práce je to, že otázku strukturálních fondů EU přináší do debat komparativního kapitalismu o zemích SVE, které se většinou zabývají dopadem přímých zahraničních investic (PZI) na transnacionalizaci visegrádských států. Tento příspěvek je zároveň nerealizovatelný, aniž bychom historizovali roli Kohezní politiky při utváření historických vztahů mezi jádrem a periferiemi EU od pozdních 80. let 19. století. Podobná historizace umožňuje druhý hlavní příspěvek této práce, tedy zdokumentovat, jak integrace SVE zpětně transformovala tyto vztahy mezi jádrem a periferiemi. Aniž by opomíjela jejich materiální a institucionální rovinu, práce zkoumá *rozvojový účel (developmental purpose)* těchto transformací. Teoreticky při tom Kohezní politiku pojímá jako *transnacionální regulaci periferního rozvoje (TRPD)*. Studium primárních dokumentů dochází k oběma příspěvkům metodou inter-skalárního (integrovaného) srovnání třech – evropské nadnárodní, visegrádské národní a visegrádské regionální – rovin evropské integrace. Její pomocí je koncept TRPD pochopen nejen teoreticky, ale i empiricky.